

בְּלֹא קָלָת רַו יְשִׁ הַסְּלָמָה וְעֶרֶב רַאשֵׁ הַשָּׁנָה :
אֲלֵיכָה קָבֵיה אֶת עַמּוֹ־יִשְׂרָאֵל, הַרְכָּבָה לְהִיטִּיב אֶתְכָּנוּ וְזַעֲנוּ לְפָנָיו בְּכָל עַ
שְׁנָחָתָא, וְאֵיךְ שָׁהַתְשׁוֹבָה טֻבָּה כָּל עַת, מִימִ חֹדֶשׁ אַלְוֵל הוּא מִזְכָּרָן וּמוֹצָן יוֹתָר
שְׁמַקּוֹבֵל תְּשׁוֹכָתוֹ מִשָּׁאָר יִמְתָּה הַשָּׁנָה : לְפָנָי שִׁמְים אֲלֹו הַם יִמְרֵץָן מַעַט גַּבְתָּרָנוּ לְעַמָּם,
שְׁאַכְהָתָאָנוּ יִשְׁרָאֵל בְּעַגְלָן וְנַשְׁחַבָּרוּ תְּלִיחָותָנוּ בְּיַיִן בְּחַסְכָּנוּ וְאַחֲרֵינוּ עַלְלה בְּשָׁה בְּהָרָה וְהַחֲבָרָה
וְאַמְרֵר לוֹ הַקְּבִּיה קָסְלָה לְךָ נַגְּנוּזָה לְתַחַן אֶל הַדָּוֹת שְׁנָיוֹת, וְאֵיךְ עַלְלה בְּשָׁה בְּהָרָה אַלְלָה
וְעַם וְעַמְּרֵר לוֹ יְהִי שָׁהָה גַּפְרָה כְּנָרָה, וְאַחֲרֵינוּ בְּחַנָּא דְּבִי אַלְיהָה, וְשָׁרָאָל הַזָּן כְּלָא אַחֲרֵינוּ
וְעַמְּרֵס תָּם אַחֲרֵינוּ וְעַמְּרֵז אַחֲרֵינוּ אַחֲרֵינוּ שְׁבָטָה לְכָהָיוֹנָן בְּעַשְׁרָה
וְלְפָנָיָךְ נַקְבָּעָן אַחֲרֵינוּ וְסַעַן טַבְעָנָתָךְ וְשַׁעַן הַכְּפָרוֹת לְכָפְרָה לְעַלְלָם, וְאַפִּי שָׁהָוּ יִמְסָים אֲלֹו יִמְרֵץָן
רַצְוֹן טָאוּ, לְאָן כְּלָשָׁבָתָן וְשַׁעַן טַעַרְרָה עַזְרָה הַהְדִּיכִים לְמַעַלְלָה וְהָם יִמְרֵץָן, וְלַפִּי שְׁבָעַלְלָה
מִשָּׁה תְּקֻעָוּ בְּשָׁפָן כְּמַחְנָה לְהַזְוּיָּה יִשְׁרָאֵל שְׁאָלָעָטוּ עַוָּה, לְאָן כָּמְנָה גַּוְנָגָן לְתַקְעָה
בְּשַׁעַרְרָבָן כָּל יָם מַרְחָה אַלְוֵל, וְחוּקָעִין בְּכָל הַחֹרֶשׁ חַזְן עֲרֵיתָה, כָּדי לְהַפְּסִיק בֵּין תְּקִיעָה
רְשָׁוֹת לְרַבָּה, וְשָׁמְקוֹנוֹת שְׁתַקְעָנִים גַּם בְּמַנְחָה. וְשָׁמְתַחְלָין יָמָם אֲרֵדָה, וְשָׁמָיָם
בָּי. וְעַדְךָ הַתְּקֻנָּה וְזָהָרָה לְכָבָה שְׁעוּרָה לְגָנָה לְחַשְׁבָּה,
כִּי בָנָן טַבָּן קָול השופר לְחַרְדרָה, בְּמַשְׁבֵּךְ אַם יְתַקְעֵן שופר בְּעִיר וְעַם לְאַתְחָרוֹ, וְחוֹיֵב
כָּל אַלְמָן עַמְּכָבָב הַכְּנִין אֶת עַצְמָתָה לְיָוָם שְׁיכָנָם לְטַשְׁפָט לְפָנֵי הַ' בָּרָה' לְיִי, יָום קָרוֹם בְּתְשׁוֹכָה
וְחַפְלָה, וְעַתָּן כָּל לְבָנָ רַק בְּעַבְדָּה תָּהָרָה, וְנַחֲנוּ רַמְנוּ לְוָה, אֲנִי לְדוֹרִי וְרוֹדִי לִי דִיְתָא לְאַלְוָה,
וְלַכָּן יוֹרֵה בְּכָל תְּחִדּוֹשׁ בְּהַשְׁבָּה וְחַפְלָה, וְצְרָקה

Digitized by srujanika@gmail.com

ונחַקְעִינוּ זָכוּרְנוּם ? בָּן
אֲקָרוֹ (כְּבָא-כְּבָרוֹ אֵלֶיךָ): עַזְלָן יָאָמְרוּ גַּמְפְּשָׁלִים בָּאוּ חַשְׁבָּן
(כְּמַרְבָּן כָּא. כ). "גַּמְפְּשָׁלִים" — אֶלָּוּ גַּמְפְּשָׁלִים בְּצִינָם, "בָּאוּ
חַשְׁבָּן" — בָּאוּ וְנַחֲשֵׁבּ חַשְׁבָּנוּ שֶׁל עַזְלָן ! כִּי מֵשָׁאָנוּ
גַּמְפְּשָׁלִים בְּצִינָם, לֹא יְשָׁוֹם עַצְמוֹ לְהָלָה לְעוֹלָם, אֲךָ גַּמְפְּשָׁלִים
בְּצִינָם הֵם יְשָׁוֹ אֶת גַּדְעָן הַהֵה וְלִפְנֵדָהוּ לְאֶחָדִים לעַשְׂתָּוֹת
אָוֹתוֹ, קְלֹא גְּאַזְמָן, רַב שְׁנָוֹת יְמִין עוֹמֵד לְנַחֲשֵׁבּ חַשְׁבָּנוּת
עַזְקָיוֹן, עַקְעִי טַרְשִׁעָה, וְלַמָּה לֹא יְשָׁם אֶל לְכָבוֹד אֲפָלוֹ שְׁעָה
אָחָת גַּם לְזֹאת לְנַחֲשֵׁבּ מִקְשָׁבָה מִקְשָׁבָה מִקְשָׁבָה : מָה הַהֵה ? וְלַמָּה
לְזֹאת ? אוּ מָה קְכֻבָּשׂ מְקֻבָּשׂ מְלָכִי מְלָכִי מְלָכִים קְרוֹדוֹשָׁי
בְּרוֹקְהָא ? וְמָה קְהָה סְוָרָה בְּלַע עַנְיָנוּ ? אָתָה הַיָּה הַתּוֹרָה
הַיּוֹתָר גְּדוֹלָה וְזַעַקָּה שָׁטוֹטֶל לְקַמְצָיאָה נְגַדְּרָה, וְהִיא קְלָה,
וּפְעַלְתָּה דְּרוֹלָה, וּפְרָהָה רַב — שְׁעַצְמָן קָדָם קָדָם יְמִין
לְפָחוֹת שְׁעָה אָחָת פְּנֵי מְשָׁאָר בְּלַע הַפְּחַדְשָׁבָות, לְנַחֲשֵׁבּ רַק עַל
הַעֲמָן הֵה שָׁאָמְרוֹת. וַיַּקְשֵׁבּ בְּלָבָבָו : אֲהָעָשָׂו גָּרָאשָׂוים
אֲכֹבָה הַעֲלָמָם שְׁקָה חַשְׁקָה וְכַבָּסָם ? כִּי עַשָּׂה מִלְשָׁה רַבָּנוּ
עַלְיוֹ הַפְּשָׁלָם ? מָה עַשָּׂה זָדוֹ מִשְׁתִּיחָה ? וְכָל קָבְדָּוִים אֲשֶׁר
הִיוֹן לְפָנֵינוּ ? וְגַעַלְהָ בְּשָׁלָלָו, מָה תָּוֹבֵל לְאַדְמָם כֵּל יְמִין
לְעַשְׂתָּו גַּם הָאָנָּטוֹב לו !

סינסינטן דר ג'ג

על כן יאמרו המושלים בואו חשבון וגוי, ופי' חוץ' (ב' ב' פח:) ע'כ יאמרו המושלים אלו המושלים ביצרים, בואו חשבון, בואו ונחשב השבונן של עולם וכו'. הביאור בזה שיש חשבון פרטני מכל מיני פרטיטים שיציה'ר מפתחה בהם את האדם, אם במדות, אם בתאות רעות ואם בסתם צרים אפלים, ויש השבונן של עולם, השבונן שמקיף את כל מהות עולם, שהרי כל אדם בפני עצמו הוא עולם קטן, ויש להתבונן האם המלא הוא את יעדו ותפקידו בעולם. והחשבון הזה יכולם לעשותו רק אלו המושלים ביצרים, כי אלה שאינם מושלים ביצרים, א'כ משותדים הם מהיצרים וההתאות עד שאינם מסוגלים למצות עומק החשבון לאתיו, ורק אלו שמושלים ביצרים ורואים את הדברים לאmittim.

יעקב יוסף (פר' תצא) בפי מאחוזל ג' ספרים נפתחים בר"ה, צדיקים גמורים נכתבים ונחתמים לאלאר לחימים טובים, רשיים גמורים וכו', דהינו שנפתחין הספרים לפני כל אדם שיכתו עצמו בעתידו, שם מקבל לעילו מעתה להיות צדיק נכתב בנווגע לעתיד בין צדיקים גמורים, ואם ח"ז להיפך שוחשב להיות כרשעים גמורים שרווצה למלא תאותיו וכו' הריהו נכתב בספרן של רשעים רת"ל. וע"ז נאמר שופטים ושוטרים מתן לך בכל שעריך, להעמיד את האדם

جیلی

5
ב' סוד פְּנַסִּידָה וְנַשְׁרֵךְ הַעֲבוֹרָה הַקְּמִימָה הוּא שִׁיחְתֶּבֶר
וְחַטְפָתָה צָגֵל הַאֲדָם מִן הַחַזְוֹן וְנַפְּהָה אַדְרִיךְ שְׁלִישִׁים
מִכְּנוֹן וּמִקְּבָחוֹתָן בְּכַל נַעֲשֵׂר הַאֲדָם שָׁלֵל כֵּל יְמִינֵי וְמִבָּה מַה
שָׁהָרוּנוּ נַקְמָנוּ וְזֶה, שְׁלָמָה לֹא נִקְרָא אֶלָּא לְהַתְּבִּיגָה
אֶל הַזְּבָהָנָה אֲזִין שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה
הַגָּדוֹלָה הַזָּהָר עֲדָנוֹתָן שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה
בְּאַמְתָּה הַזָּהָר שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה שְׁלָמָה
לְדַקְרָר תְּהִנָּה, קָרְבָּנָה זְנִי קָרְבָּנָה זְנִי קָרְבָּנָה זְנִי
וְהַלְוָמָדָן. וְהַזָּהָר פְּתַחְתָּרָה שְׁאַפְרָרָה וּקְרִירָתָה קְרִיבָה וְשִׁמְרָה, הַעֲזָם
פְּתַחְתָּרָה דְּמָהָרָה פְּרָלָמָדָרָה בְּפִנְיֵי הַעוֹלָם הַכָּא. וְלֹא מְצָיִם פְּתַחְתָּרָה
אֶת הַאֲדָם בְּפִנְיֵי תָּהָר, מֵסִים מִכְּמוֹתָה אֲשֶׁר עָזַר אַלְיאִין תָּהָר. עַל
יְמִינֵךְ שְׁמָן, וּמִקְּרָב אֲשִׁילָה מִמְּזֹהָה הַזָּהָר בְּקַר מִעֲשָׂתָה מִנָּה.
כְּן הַשּׁוֹלֵם הַאֲזָטָם בְּזֶה הַעֲזָם פְּתַחְתָּה קָרְבָּנָה זְנִי שְׁאַל זְנִי הַאֲמָעִיזִים
הַאֲזָה בְּפִזְעָקָנִים לוֹ קָאָן יְצֵל קָרְבָּנָה זְנִי אַל הַפְּקָדָה אֲשֶׁר הַזָּהָר
לוֹ, שְׁהָאָה הַעֲזָם בְּזֶה, קָרְבָּנָה זְנִי. בְּפִזְעָקָנִים אֲשֶׁר קָהָה לוֹ עַל
וְרוּי אַמְעִיזִים אַלְיאִין.

הקייט השופר קודם לנענית ולאחותה השבויות ליכך איתש שני לא זרבובים ימס קודם מעת והורה, אלא גזיר לדקון ולחטינה על הפה ולוחות ואריות שלמן גוזה, ורק כבב אלול, בשעת הקיעת השופר, אטו להניעו ולבחק את עצמן. בשעת הקיעת השופר גזיר להגדיש דיסון גראת תמי' שעיה בוכן נגין הלוחות השנויות. יש צוין בגדיש

מקובלות התורה בכהורת

וזו גורם, הימים הנוראים, לחשב חשבונו של עולם בכל היקפו. כי כל שנה בפני עצמה היא יחידה נפרדת במרקם הבריאה הכללית, וכך דאיתא ביסודה"ע (ח"ד פ"א או"ד) ובו יתר הרוחיב הדיבור מוה בכתביו, שאם אמנים כל יום מששת ימי בראשית עד עתה הוא התהדרות ויש בו תיקונים מיותרים, הרי במילוד בכל שנה יש התהדרות רוחנית חדשה, בהתחדשות מדה חדשה שנאנצלת ומתפשטת בבי"ע, והכל ע"י האדם שהוא בבחיה סולם מוצב אריצה וראשו מגיע השמיימה. והנה בתורת אבות (פרק' ויצא) מקשה, דהאナン קייל ברה נידון העולם, ולמה אנו מתפללין אקציר ומריעי בכל יום, כמאן דאמר אדם נידון בכל יום, עי"ש מה שת' בנועם אמריו. וע"פ האמור יתכן לפירוש, כי מה שנוצע לכל נפש בחשבון הפרט ההתחדרות היא בכל יום, וכאותרם אדם נידון בכל יום, אבל ההתחדרות הנוגעת לכללות העולם היא בכל שנה, כלשון חז"ל ברה' העולם נידון, והוא הן بما שנוצע לכללות העולם, והן לכללות חשבונו של העולם קטן האדם. והעליה מכל זה שבעכל שנה יש התהדרות יחידה ומיחדשת

to Sirs, etc., etc.

[תרנ"ט]

בתיב (שהיש ג) אני לדודי ודורי ל'. ופעם אחרת בתיב (שם ב. ט) לדודי לי ואני לו. והכל עני אחד. להראות כי בני ישראל הם הדובקים בה. וכשמכנים לבם להתಡבל מעלה נעשה עת רצון מעלה מרגשין נפשות בני ישראל עת שבוט שבחן לעלה מטה. ובוודאי זה מתקיים תמיד בכל בני ישראל. ועתה בחורש אלול על ידי תשובה בני ישראל נעשה מעלה מי רצון. כמו שבתוכו מה זראים ברצון קר האחרונים. ומ' ימים הראשונים היה רצונו יתרוך מעורר רצון בנפשות בני ישראל. והוא לדידי לי ואני לו. וב' ימים האחרונים בכח תשובה בני ישראל אהבה נעשה מעלה מי רצון:

8

[תרס"א]

על חודש אלול רמנז' הפסוק (שהיש ג) אני לדודי ורודי לי רashi תיבות אלול דהנה ברכ"ח אלול נתרעה הקדוש ברוך הוא לישראל במ' ימים האחרונים. ונתגלה הי"ג מדורות. כמו שבכתב (שםות לה, י) הנה אנכי כורת ברית זהה היה על ידי התערורות החשוכה של בני ישראל וכן לעולם יש התגלות הי"ג מדורות בימים האלה לבני ישראל בכח התערורות התשובה. הדנה עיקר גילוי הי"ג מדורות הם בתשרי כראיתא בוחור הקדוש² בשבעאה. והוא בחינתם בהמצאו (שעה נה, י) שמעץ שאו נברא העולם³ מתגלה ידו הפושא לאבל שביטים להמעzia עצמו להנבראים במדתו הטוביים. אבל באלו ~~ה~~תגלות בכח התערורות בני ישראל וזה אני לדודי. ודורי לי היה בתשרי שכפי התערורות באלו נך זוכן בתשרי. ובאמת כמו שבני ישראל קדרמו לעולם. כן צרך להיות תמיד שבראש השנה נתחדש הביראה ובני ישראל מקדימים באלו שם קורדמן להתחדשות הביראה. וצריך איש ישראל להתחזק באלה המ' יום שקרבנו הקדוש ברוך הוא ברצון כי לחות הראשונות היו בחינת הבחירה בבני ישראל. ובאחרונות בחינת התקרכבות כמו שבכתב (תהליט סה, י) לבחירתם. ובמכל מקומות עיקר הברית היה באחרונות כמו שבכתב (שםות לה, י) אני כורת ברית אנכי. היא התורה⁴ ולפי שהאחרונות היו הלווחות מלמטה והכתבות מלמעלה הרי זה הכריות הברית והתקרכבות התחרתוניות לעליינם וזה הברית שהוגם שנותרחקנו מדרגה הראשתונה עם כל זה כרת ברית אנחנו. ובאמת קודם החטא כתיב (תהליט פה, ח) בני עליין כולכם. ואחר נך היה בחינת בריתות הברית כנ"ל:

בְּפָרָעָה עַל־עֲזֹזָה

ובמיוחד הדברים אמרים לפני ארבעים הימים

המיוחדים לתשובה, שהיעוד של תשובה הוא שיהודי ישנה את כל מציאותו, ויעמיד את כל המהות והמציאות שלו בדורגה יותר גבוהה. יש תשובה על אחים, אבל יש תשובה על כל מה לך חייו של אדם, שהוא חי באופן ירוד ועליו לבנות כל מהותו מחדש, ואו נعمדים כנגדו כל כוחות הסט"א, והיצח"ר מעמיד לМОLOW סוס ורכב עט رب מטך כדי לעזור אותו ולקצץ את כנפיו ורוחו שלא יכול להתרומם מנקז משפלתו. והיראה הזאת היא יראה פסלה, שאינה נובעת מיראת ה', שהיא יראת ה' תורה עומדת לעד. וע"י היראה הפסולה מונע אותו היצח"ר בדרכו מלהגיע אל התכליות.

10

ועיקר פירוש אני לדודי (שהיש ג) להיות איש ישראל יודע שנברא רק

לשמש את קונו ואני לו מציאות וצורך אחר כל בעולם. והגמ' כי כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא בראו אלא לבכורו. אבל הוא להיות לצורך בני ישראל כמו שכותו (לא נבראו) כולם (אללא) להיות צוות לה ובן איתא⁵ הם נבראו לשמשינו⁶ ואני נבראי לשמש את קוני. וזה שכותו (תהליט ג) ולא אנחנו בא' שאיננו שננו כלל. רק לו אנחנו. וזה שכותו (שם) וצאן מרעיתו.

11

[תרנ"ז]

איתא בספרים על חודש אלול אני לדודי ורודי לי (שהיש ג ב) בר. כי עיקר התשובה צרך להיות על זה לזכור כי נשתחלנו בעולם וזה לעשות רצונו יתברךשמו בלבד. ומה שטרודין בעולם ושבחין העיקר. על זה צרך להיות עיקר התשובה לחזור לקל על העבדות להיות מוכן רק לעשות רצונו יתברך.

בְּפָרָעָה עַל־עֲזֹזָה

ומה י"ט קוראים פרישות אלו חדש אלל, שבמה מפורשים כל ענייני כי תצא לטולחה, משום שחודש אלול הוא החום של כי תצא לטולחה על אוביין, שא הפקוד הוא להנגיש ללבא ה'. וצריך לה את ב' העניינים וג"י, והתemptה להשיג הנגנון ובהרhot האמונה בנצחון. ואחו"ל בוכות האמונה נגאלו אבותינו מטרדים, הינו שא' שהו ישאל משוקעים ב"ט שער טומאה במרדים, עדין התהלה לתה האמונה בנצחון, האמונה שהם עיידים לתגאלו, ואם ח"י לא היה להוד האמונה והוא לא הי' יכול לזכות טעם. והוא אה אמונה של יהודי כי ה' אלקן עך המעלך מרарт"ג, שאין בכלל מצב שאי אפשר להילין ממנה. ובאמר ר' ר' ז"ע ה' איש מלחהה, שהשי"ת הוא עם איש יהודו העומד בקשרי מלחהה, הנגרע ביצורו הוא כאשר פוטו יי' ל' יהודו ואנו עופר בקשרי מלחהה, אך כאשר איש יהודו עופר במלחהה, או ה' איש מלחהה, בכל המצבים ה' עופר.

בְּפָרָעָה עַל־עֲזֹזָה

[תרמ"ג]

הימים הללו מי יום האחרונים שני ברען'ם העם סמיין לבודה בני ישראל לתשובה. כאשר דור המדבר היו חרדים מאד לה' ימים אל. וכמו שהחטא נשאר לדורות כמו שכותו א' אין לך פרקייה שאין בה מען העגל מליל' ההשובה שעשו או תקתו החטא. ובודאי היה גם כן לדורות. ומה רבינו ע"ה תיקן בשושן נשמות בני ישראל בשמים כמו שכותו של א' בורא' של א' בורא' והיה ברקע שלא נחבט עלייה והם השרשם של שמות בני ישראל שנשלו בכוכבים ברקיע. لكن בקהל על כל פנים לנו לתקן גוף החטאיהם. ועל ידי שלוחות שנויות ה' בדרך בעלי התשובות. בשאר ההארה שלום גם עזה יתר מודים של הלווחות הראשונות כי עלה עלי' תשובה אתין בחולא סגי' 10

12

בְּפָרָעָה עַל־עֲזֹזָה